

ՀՐԱՅՑԱ ԲԱՅՐԱՍՅԱՆ - 70

ՀԱՅ ԵՎ ՎՐԱՑ ԺՈՂՈՎՈՒՐՂՆԵՐԻ ԲԱՐԵԿԱՍՈՒԹՅԱՆ ԶԱՏԱԳՈՎ ԱՍՊԵՏԸ

Լրացավ ժամանակի ճանաչված վրացագետ, հանրահայտ գիտնական, վրացերենից հայերեն լավագույն թարգմանիչ Հրաչյա Բայրամյանի 70-ամյակը:

կակից խոշորագույն գրողներից Ակակի Ծերեթելու, Ալեքսանդր Դազբեգի, Գիորգի Լեոնիձեի, Սերգո Կլդիաշվիլու, Թամազ ճիլաձեի, Արչիլ Սուլակաուրու, Օթիա Իոնիկանու, Շալվա Ամինաշվիլու, Գիվի Սիխարուլիձեի, Ռեազ Գաբրիձեի, Մաղվալա Գոնաշվիլու, Ակա Մորչիլաձեի, Դաթ Տուրաշվիլու ու տասնյակ այլոց ավելի քան հարյուր լավագույն ստեղծագործություններին ծանոթանալու համար, հայ գրասերը պարտական է Հրաչյա Բայրամյանին: Նշենք, որ թարգմանություններ կատարել է նաև չափածոյից, որոնք բնավ չեն զիջում արձակից արված թարգմանություններին:

Հրաչյա Բայրամյանը ծնվել է 1945 թվականի հունիսի 18-ին, Տավուշի մարզի Բաղանիս գյուղում: Նախնական կրթությունն ստացել է տեղի ութամյա, ապա՝ Ոսկեանի միջնակարգ դպրոցներում:

1963 թվականին ընդունվել է Երևանի պետական համալսարանի բանասիրական ֆակուլտետի արեւելագիտության (պարսից լեզվի եւ գրականության) բաժինը: Չորրորդ կուրսում, ուսանողների փոխանակության կարգով, գործուղվել է Թբիլիսիի Ի.Տավադիշվիլու անվան պետական համալսարան՝ վրացերեն սովորելու:

1969 թվականին, ավարտելով երկու բուհերի դասընթացները եւ ստանալով արեւելագետ-բանասերի որակավորում, աշխատանքի է նշանակվել Երևանի պետական համալսարանի (ԵՊՀ) հայ-վրացական բանասիրության նորարար ուսումնական կաբինետում: 1970-1974 թթ. վերստին գործուղվել է Թբիլիսիի պետական համալսարանի (ԹՊՀ) նպատակային ասպիրանտուրա: 1975-ին, «Վրաց գրականությունը հայ բնագրատության մեջ. 1846-1916 թթ.» թեմայով, տեղում վրացերեն պաշտպանել է ատենախոսություն, ստացել բանասիրական գիտությունների թեկնածուի գիտական աստիճան: 1975-2006 թթ. եղել է ԵՊՀ հայագիտության կենտրոնի գիտաշխատող, 1977-2001 թթ.՝ հիշյալ կենտրոնի խորհրդի քարտուղարը, 1981-ից գիտահետազոտական խմբի ղեկավար: 2006-2013 թթ.՝ ԵՊՀ վրացագիտության հայկական կենտրոնի տնօրեն, 2014-ից հայ-վրացական հարաբերությունների բաժնի վարիչն է, միաժամանակ վրացագիտական առարկաներ է դասավանդում մայր բուհում:

Այս բարի, բազմալատակ երախտավորը ամբողջ կյանքը նվիրաբերել է մի սրբազան գործի՝ հարստացնել երկու եղբայրական ժողովուրդների մշակութային կապերի մասյանը, որն անում է տքնությամբ ու շատ բարձր պրոֆեսիոնալ մակարդակով: Նա քաջ գիտակցում է, որ 21-րդ դարում եւս, ինչպես հազարամյակներ առաջ, հայերն ու վրացիները միասնաբար հարցեր ունեն վճռելու, որպեսզի պահպանենք մեր ազգային ինքնությունը եւ մշակութային գարգացումն ու մերձեցումը:

Տակավիճ ուսանողական տարիներից Հրաչյա Բայրամյանն զբաղվել է թարգմանական գործունեությամբ. նվիրյալ մտավորականը վրացերենից թարգմանել է առանձին գրքերով լույս է ընծայել Ռեազ Ինանիշվիլու «Լուսինն ճանապարհին» պատմվածքների ժողովածուն (1979), Լադո Մրելաշվիլու «Իդիլիաների տղաները» (1981), Գուրամ Փանջիկիձեի «Ակնաքար» (1982), Նոդար Դումբաձեի «Հավերժության օրենքը» (1983) վեպերը, վերջինիս «Ընտիր երկերը»՝ երկու հատորով (1987), ապա եւ՝ պատմվածքների ժողովածուն ու «Կուկարչա» վիպակը (1990), Իոսեբ Գրիշաշվիլու «Հին Թիֆլիսի գրական բռնեմը» (1989), «Հայ-վրաց գրական, պատմամշակութային հարցերը վրաց ընթացիկ մամուլում» (2001), Ռեազ Միշվելաձեի նովելների ժողովածուն (2001, 2005):

Վերոհիշյալ գրքերից բացի, Հրաչյա Բայրամյանի թարգմանությամբ հայ գրական հանդեսներում, ամսանախներում, քրեստոմատիաներում, ամսագրերում ու թերթերում տպագրված վրաց դասական եւ ժամանա-

կապեր ուներ եւ ունի թվարկած գրողներից շատ-շատերի հետ: Ահա ինչ է գրել Նոդար Դումբաձե իր երկերի հայ թարգմանչին հղած նամակներից մեկում. «...Ես անչափ ուրախ եմ, որ ինձ մոտ ու հարազատ հայ ընթերցողը հնարավորություն է ստացել կարդալու իմ վեպը իր մայրենի լեզվով: Սրտանց ցանկանում եմ Ձեզ ստեղծագործական մեծ հաջողություններ Ձեր գիտահետազոտական եւ գրական աշխատանքում, որը, հուսով եմ, նոր փայլուն ներդրում կլինի մեր եղբայրական ժողովուրդների բարեկամության, փոխհարաբերությունների տարեգրության ու մեր մշակութային պատմության մեջ...»:

Հրաչյա Բայրամյանի գրած սցենարներով նկարահանվել ու հայկական հեռուստատեսությամբ պատկերասերվել են «Իրակի Աբաշիձե» (1984), «Նոդար Դումբաձե» (1985, այս ֆիլմը թարգմանվել է բազմիցս ցուցադրվել է նաև վրացական հեռուստատեսությամբ), «Սայաթ-Նովա» (1987), «Գալակտիոն Տաբիձե» (1987), «Գաբրիել Սուևորյան» (1988), «Շոթա Ռուսթավելի» (1990) գիտահանրամատչելի եւ ուսումնասիրական վերագրական ֆիլմերը: Վաստակաշատ վրացագետը հայկական հեռուստատեսությամբ վարել է դասախոսությունների շարք՝ նվիրված վրաց գրականության երեւելի այլ դեմքերի կյանքին ու գործունեությանը:

Արգասավոր է նաև Բայրամյան գիտնականի ուղին. հեղինակել է ավելի քան 150 գիտահետազոտական աշխատանք, գիտական, գրական-քննադատական հոդված, գրախոսություն, վրաց գրողների դիմանկարներ, որոնք հայերեն, ռուսերեն, վրացերեն հրատարակվել են Հայաստանի եւ արտերկրի ամսագրերում ու հանդեսներում, պարբերական մամուլում, Հայաստանում հրատարակված հանրագիտարաններում եւ վերաբերում են վրաց իր, նոր ու նորագույն գրականությանը, հայ-վրացական գրական-պատմամշակութային առնչություններին, տեսական ու գործնական թարգմանության հարցերին:

Հրաչյա Բայրամյանը զեկուցումներով պարբերաբար հանդես է գալիս վրաց եւ հայ մեծամուն գրողների, դրամատուրգների, գրականագետների հորելյանների առթիվ կազմակերպված նստաշրջաններում ու հանդիսավոր նիստերին, ինչպես նաև հայագիտությանն ու վրացագիտությանը նվիրված միջազգային գիտաժողովներում՝ Երևանում եւ Թբիլիսիում, Լոնդոնում ու Բեռլինում...

Գիտնականը հեղինակել է ակնարկներ վրաց նոր գրականության պատմության (1800-1890) «Վրաց գրականությունը V-XIX դարերում», «Վրաց լեզու», «Էջեր հայ-վրացական գրական կապերի պատմությունից» ձեռնարկները (Հայաստանի միջնակարգ եւ բարձրագույն միջնակարգ ուսումնական հաստատությունների ուսանողներն ու վրացագիտական առարկաներ անցնող դպրոցների սաները նրա հեղինակած դասագրքերով են վրացագիտության գիտելիքներ ստանում): Կազմել, խմբագրել, առաջաբաններով է ծանոթագրություններով հրատարակել է «Չայն բարեկամության», որ եզակի է իր տեսակի մեջ, «Վրացական պոեզիա» («Ուսանողի գրադարան» մատենաշար), «Հայ գրողները վրաց գրականության մասին», «Վրաց երկինք» («Համաշխարհային գրականություն պատահիների համար» մատենաշար), «Հայ-վրաց

գրական, պատմամշակութային հարցերը վրաց մամուլում», «Ուղեցույց աստղը» ժողովածուները, որի մեջ ի մի են բերված Հովհ.Ուրմանյանի ստեղծագործությունները՝ նվիրված Վրաստանին ու վրաց ժողովրդին, ինչպես նաև վրաց նշանավոր գրողների գնահատանքի խոսքերը Ամենայն հայոց բանաստեղծի մասին:

Վրաց լեզվին փայլուն տիրապետելու լավագույն վկայություններից մեկն էլ այն է, որ օտարազգի այնպիսի նշանավոր հայագետ-վրացագետներ, ինչպիսիք են՝ ֆրանսիացի ժամ Պիեռ Մահեն, շոտլանդացի Փիթեր Քաուեն, սլովակ թարգմանչուհի Օլգա Ռովենսկայան, վրացերենի իրենց նախնական գիտելիքներն ստացել են հենց Հրաչյա Բայրամյանի շնորհիվ:

Մայր բուհում նրա դեկավարած հայ-վրացական հարաբերությունների բաժինը արդյունավետ գիտամակավորական գործունեություն է ծավալում վրաց գրականության պատմության, հայ-վրացական լեզվական առնչությունների, հայ-վրացական գրական եւ պատմամշակութային կապերի, վրացերեն լույս տեսած հայագիտական աշխատություններից լավագույնների հայերեն թարգմանությանն ու հրատարակությանն ուղղությամբ:

Հայ-վրացական գրական-մշակութային կապերի ամրապնդման գործում ներդրած ավանդի, վրաց դասական ու ժամանակակից գրողների երկերի բարձրորակ թարգմանությունների եւ հայ-վրացական բանասիրությանը նվիրված ուսումնասիրությունների համար, Հրաչյա Բայրամյանը պարգևատրվել է Վրաստանի գրողների ստեղծագործական միության Իվանե Մաչաբելու անվան մրցանակով, Թբիլիսիի քաղաքապետարանի «Վրացական մշակույթի բարեկամ» մեդալով եւ «Պատվո ղրախում»-ով: Նա 1985-ից ԽՍՀՄ, ապա՝ Հայաստանի գրողների միության, իսկ 1990-ից՝ Հայաստան-Վրաստան ընկերության վարչության անդամ է:

Բազմալատակ մտավորականն իր ուժերն ու հնարավորությունները նվիրաբերել է այն հանրաշահ գործին, որ կոչվում է հայ ու վրաց ժողովուրդների բարեկամություն: Գաղտնիք չէ, որ բարեկամությունը կայուն, հաստատուն է նախեւառաջ տվյալ ժողովրդի պատմության, գրականությանն ու արվեստի իմացությանը, ինչը մերձեցնում ու հարստացնում է ժողովուրդների հոգեւոր կյանքն առհասարակ եւ ամրապնդում բարի-դրացիական կապերը:

Գրականության ճանաչված գործիչ, բանասիրական գիտությունների թեկնածու, դոցենտ Հրաչյա Բայրամյանն այսօր էլ նվիրումով ծառայում է հայ-վրացական գրական-պատմամշակութային շփումների ծավալմանն ու Հայաստանում վրացագիտության զարգացմանը՝ իր նպաստը բերելով սեփական ժողովրդի հոգեւոր գանձարանի հարստացմանը:

Պետք է խոստովանել, որ նա դա անում է իրեն բնորոշ համեստությամբ՝ առանց թմրկահարելու, առանց աղմուկի, առանց դրվատանքի, գնահատանքի սպասելու կամ ակնկալելու:

Հրաչյա Բայրամյանի վաստակը Վրաստանում շատ բարձր են գնահատում վրաց գրողներն ու գիտնականները եւ երախտապարտ են այն մեծ աջակցությանն ու համագործակցության համար, որ եղբայրական Հայաստանում ցուցաբերում են վրաց գրականությանն ու մշակույթին նկատմամբ:

ԽԱՅՈՒՆԱ ԳԱՓՐԻՆ-ՂԱՇՎԻԼԻ
Վրաստանի ձեռագրերի ազգային կենտրոնի գիտաշխատող, հայագետ, բանասիրական գիտությունների թեկնածու
ՀՐԱՅՑԱ ԲԱՅՐԱՍՅԱՆ
Բանասիրական գիտությունների թեկնածու
«Վրաստան» թերթի խմբագրությունը տրամաբանորեն շնորհավորում է մեծ թարգմանչին ու վրացագետին ծննդյան 70-ամյակի առթիվ, մաղթում առողջություն եւ նորանոր թարգմանություններ հայ ընթերցողների համար:

«ՎՐԱՍՏԱՆԻ» ՏԵՂԵԿԱՏՈՒ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԱՐՑՆՈՒՄ Է ՄԵԿԸ, ՊԱՏԱՍԽԱՆՈՒՄ ԵՆՔ ԲՈԼՈՐԻՆ

Խորագիրը վարում է աշխատանքի, առողջապահության եւ սոցիալական պաշտպանության նախարարության հասարակության հետ կապի ղեկավարածնստի պետ, Վրաստանի հեռուստահաղորդումների խորհրդական ԻՐԻՆԵ ՂՈՆՏԻՆ:

Հարց. Պետական նպաստ եւ կենսաթոշակ են ստանում: Եթե հանրային ծառայությունում աշխատանքի անցնեմ, պետական օգնությունը, ինչպես նախկինում, կստանամ՞ կրկին:

Ն. Նավասարդյան

Ծախա
Պատասխան. Ո՛չ, չեք ստանա: Անձը, ով ստանում է պետական թոշակ եւ նպաստ, հանրային հաստատությունում աշխատանքի անցնելու օրվանից, այդ աշխատանքի ողջ ժամանակահատվածում զրկվում է պետական օգնության ստացման իրավունքից:

Հարց. Գիտական կոչում ունեմ, ստանում եմ պետական ակադեմիական կրթաթոշակ: 65 տարեկան եմ եւ ունեմ 36 տարեկա աշխատանքային ստաժ: Ասացե՛ք խնդրեմ, կարո՞ղ եմ, արդյոք, հուսալ, որ կստանամ տարիքային եւ աշխատանքային ստաժով սահմանվող կենսաթոշակը:

Պ. Պետրոսյան

Բաթումի
Պատասխան. Ցավոք, նման իրավունք ձեզ չի վերապահվում: Գործող օրենսդրությամբ, միաժամանակ պետական կենսաթոշակ եւ ակադեմիական կրթաթոշակ չի նշանակվում: Ձեզ կնշանակվի այն, որն ավելի բարձր է:

Հարց. Ստանում եմ պետական ակադեմիական կրթաթոշակ, թեպետ որոշ կապակածներ ունեմ դրա չափի հարցում: Խնդրում եմ պարզաբանել՝ ո՞ր սկզբունքով է իրականացվում ակադեմիական կրթաթոշակի սահմանումը գիտական աստիճան ունեցող անձանց համար:

Ս.ԱՌԱՔԵԼՅԱՆ

Թբիլիսի
Պատասխան. Գործող օրենսդրության համաձայն, պետական ակադեմիական կրթաթոշակի չափը սահմանվում է՝ ելնելով հանրային ծառայողի նվազագույն աշխատավարձից: Մասնավորապես, աշխատավարձի 80 տոկոսի չափով կրթաթոշակ է նշանակում դոկտորի գիտական աստիճան ունեցող անձանց եւ բարձրագույն հանրակրթական հաստատությունում աշխատող պրոֆեսորի գիտական-մանկավարժական կոչում ունեցող անձանց, 60 տոկոսի չափով՝ գիտության թեկնածուի աստիճան ունեցող անձանց եւ բարձրագույն հանրակրթական հաստատությունում գործող դոցենտի գիտական աստիճան ունեցող անձանց: Աշխատավարձի 40 տոկոսի չափով կրթաթոշակ է նշանակվում գիտական կոչում չունեցող անձանց:

Հարց. Ունեմ մանկուց հաշմանդամ երեխա, ով արդեն 15 տարեկան է: Առանց խնամքի, նա գոյությունը պահպանել չի կարող: Այս տարվա Ունեմների կրկին բժշկական հանձնաժողովի ստուգում է անցկացվելու: Ասացին, եթե առաջին կամ երկրորդ խմբի հաշմանդամությունը չհաստատվի, ապա թոշակը կհանվի: Չգիտեմ՝ ինչպե՞ս վարվել:

Հ.ԿԱՐԱՊԵՏՅԱՆ

Նինոծմինդա
Պատասխան. Միանգամից նշեն, որ նշանակված ժամկետին ձեր երեխային պետք է ներկայացնեք բժշկական հանձնաժողովի ստուգման, քանի որ, գործող օրենսդրության համաձայն, սահմանափակ հնարավորություններ ունեցող երեխաները, ովքեր այլ անձի մշտական խնամքի կարիք ունեն, «Պետական ծրարական մասին» Վրաստանի օրենքով նախատեսված թոշակը կտրվի համապատասխան բժշկական հաստատությունում հերթական ստուգումն անցնելուց հետո, երբ հանձնաժողովը հաստատում է նման օգնության անհրաժեշտությունը:

ՃՁ ԾՕ - ä 2 ↑ 2 e Ê 2 Û * 2 ÛÊ 2 ¼ 2 Û * Ê à Ծ Ծ à Ծ Ծ , Û ° Ծ

ՀՈԳԵԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

ԵՐԵՒԱՆ ԵՎ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻՉԸ

ԳՈՐԾԱԶՐԿՈՒԹՅՈՒՆԸ՝ ՀԱՄԱՇԽԱՐՀԱՅԻՆ ՀԻՄՆԱԽՆԴԻՐ

Այն, որ մեզանում ամենապակոպ հարյը զբաղվածության առանձնապես երիտասարդների զբաղվածության...

UNEMPLOYMENT
Այստեղ համակարգիչն ու համացանցն այն աստիճան են սերտաճել մեր կենցաղի հետ, որ այժմ դժվար է անգամ պատկերացնել առանց դրա մեր գոյությունը...

Ախալքալաքի

Աշխարհի երիտասարդության շրջանում, գործազրկության մակարդակը 2007 թվականի տնտեսական ճգնաժամից հետո, բարձրացել է 2 տոկոսով՝ մինչև 73.3 միլիոն մարդ...

կազմում էր 11-11.6 տոկոս»,- պարզաբանել է Ռոսասը:

Նրա խոսքով, եվրոպա աշխարհամասում գործազրկության մակարդակը երիտասարդության շրջանում կրճատվել է 1.4 տոկոսով: Դրա հետ մեկտեղ, եվրամիության 10 երկրներում երիտասարդության շրջանում գործազրկության մակարդակը գերազանցում է 20 տոկոսը, իսկ այն երկրներում, որոնք շատ խիստ են տուժել տնտեսական ճգնաժամի ընթացքում, օրինակ՝ Հունաստանը...

Այժմ շատերը չեն պատկերացնում իրենց կյանքն առանց համակարգի: Ծնողներն էլ, ցանկանալով զնալ ժամանակին համընթաց, հաճախ դիմում են տարբեր գոհողությունների եւ համակարգիչ են ձեռք բերում, որպեսզի իրենց փոքրիկը, որքան հնարավոր է, շուտ հասու լինի համակարգչային տեխնիկայից օգտվելու գաղտնիքներին: Սակայն, այս պարագայում եւս պետք է հիշել չափի եւ, իհարկե, անվտանգության կանոնների մասին:

մեջքն ու պարանոցը, եւ վատաբանում է արյամբ ուղեղի սնուցումը, կարող են գլխացավեր առաջանալ: Ամեն օր նման դիրքում երկարատեւ գտնվելը հանգեցնում է առողջության հետ կապված տարբեր խնդիրների: Եկրանի կեստրոնը պետք է գտնվի աչքերի մակարդակի վրա կամ մի փոքր ցած, որ...

մին եւ աշխատել միայն մատնեքով: Նստել պետք է այնպես, որ ազդրերն ուղիղ անկյուն կազմեն իրանի հետ, իսկ ծնկները՝ ազդրերի: Ինչքան էլ խաղը հետաքրքիր լինի, իսկ գործը կարեւոր, ժամանակ առ ժամանակ անհրաժեշտ է փոքրիկ ընդմիջումներ անել լարվածությունը թուլացնելու համար: Յուրաքանչյուր 20-25 րոպե մեկ կարելի է 3-4 րոպեանոց ընդմիջումներ անել՝ տեղից բարձրանալ, քայլել, ծգուններ անել, գլուխը պտտել այս ու այն կողմ եւ այլն:

Մի մոռացեք աշխատանքային սեղանի մոտ եւս պահպանել հիգիենայի կանոնները: Ժամանակի ընթացքում համակարգիչի ստեղծագործի եւ մկնիկի վրա կեղտ է կուտակվում, որը մանրէների բազմացման համար հրաշալի միջավայր է: Այդ պատճառով երբեք չի կարելի ճաշել կամ, նույնիսկ, բուտերբրոդ ուտել աշխատանքային սեղանի վրա կամ աշխատանքի ընթացքում: Ստեղծագործիչը ու մկնիկն անհրաժեշտ է մաքրել ամիսը մեկ անգամ: Համակարգիչի էկրանը նույնպես պետք է միշտ կատարյալ մաքուր լինի: Այն մաքրում են հատուկ խոնավ անձեռոցիկների օգնությամբ, շաքարը մեկ անգամ: Եթե երեխան ակնոց է կրում, ապա ուշադիր եղեք, որ դրա ապակիները նույնպես մշտապես կատարյալ մաքուր լինեն:

Ամենից առաջ անհրաժեշտ է ճիշտ կազմակերպել աշխատանքային վայրը: Խորհուրդ է տրվում համակարգիչը տեղադրել սենյակի հյուսիսային հատվածում: Արեւի ուղիղ ճառագայթները ոչ մի դեպքում չպետք է ընկնեն Եկրանի վրա: Ցանկալի է, որ պատուհանը լինի այն սեղանի առաջ, որի վրա տեղադրված է համակարգիչը: Եթե լուսամուտը սեղանի կողքին է կամ հետեւում, ապա անթափանց վարագույրներ կամ շերտավարագույրներ կախեք: Համակարգիչի էկրանն ու ստեղծագործիչը սեղանին պետք է ուղիղ դրված լինեն, ոչ թե շեղ: Կարելի է ճիշտ կարգավորել էկրանի բարձրությունը: Չափազանց բարձր կամ ցածր լինելու դեպքում, երեխան ստիպված է լինում սահել աթոռի վրա կամ լարել պարանոցը գլուխը հարմար պահելու համար: Այդ դեպքում, լարվում են...

պետք է երեխան կարողանա հարմար նստել՝ առանց վիզ ու ողնաշարը ծռնելու: Եկրանն աչքերից պետք է հեռու լինի նվազագույնը 50-60 սանտիմետրով: Համակարգիչի վրա աշխատելու ժամանակ, լույսը չպետք է շատ պայծառ լինի: Սեղանի լամպի լույսը կարելի է մեղմացնել կապտավուն երանգ ունեցող թափանցիկ գործվածքով (իհարկե, պետք չէ այն գցել ամմիջապես լամպի վրա), որը սենյակի լուսավորությունն առավելագույնս մոտեցնում է համակարգիչի էկրանին: Զեռքերը պետք է հենել սեղանի վրա:

2 è à 0æ ä 2 Ծà ԾÁ Ծà ԾÚ

ՄԻԱՄՈՏԻ ՊՍՏՃԱՌՈՎ ՄԱՆ՝ ՅՈՒՐԱԲԱՆՅՈՒՐ 6 ՎԱՅՐԿՅԱՆՈՒՄ

Այն մասին, որ ծխախոտը հակոպնյա սովորություն է եւ մեծ վնաս է հասցնում օրգանիզմին, չափ է գրվել ու խոսվել: Կամ, արդյոք, վիճակագրական տվյալներ այն մասին, թե, կոնկրետ քվեերով արդարադատված, ի՞նչ վնաս է հասցնում ծխելը:

S. Հակոբյան

Բաթումի

Վերջին տարը տարվա ընթացքում տղամարդկանց շրջանում առկա է ծխախոտի օգտագործման նվազման միտում, թեպետ կանանց կողմից ծխախոտի օգտագործման ցուցանիշը անընդմեջ աճում է: Կանանց մոտ ծխախոտի տարածվածությունն առավել մեծ է խոշոր քաղաքներում: Բարձրանում է նաեւ դեռահասների կողմից ծխախոտի օգտագործման կորագիծը: Դեռահասներն սկսում են ծխել 16-17 տարեկանում, երբ դուրս են գալիս ծնողների հսկողությունից եւ առավել ինքնուրույն կյանք վարում:

Աշխարհի շատ երկրներում ծխախոտի օգտագործումը եւ դրա հետեւանքով առաջացած հիվանդացածությունն էլ մահացածություններն:

* 2ի կարելի անընդհատ դավաճանել, հետո զղջալ՝ «Ես հաստատ կուղղվեմ»:
* 2ի կարելի, նախ ստորացնել, հետո խնդրել՝ «Ների՛ր, ես պարզապես կատակ էի անում»:
* 2ի կարելի վախկոտի պես փախել՝ ասելով՝ «Ես ընդամենը մեկ րոպեով եմ հեռանում»:

2ի ԿԱՐԵԼԻ

ինչ նույնն է մնացել:
* Հիշի՛ր, որ կյանքը տեղում կանգ չի առնում:
* Ամեն ինչ հոսում է ու փոխվում:
* Հիշի՛ր, որ այս կյանքում ամեն ինչի դիմաց մենք որոշակի գին ենք վճարում:

Կի՛նը՝ դեկին, մեր օրերում սովորական երեւույթ է: Չնայած տղամարդկանց կողմից դրսևորվող փոքր-ինչ ծաղրական վերաբերմունքի, մեքենա վարող կանայք լիովին գլուխ են հանում վարորդական հոգսերից եւ դեկին իրենց բավականին վստահ են զգում: Սակայն նրանց համար

ԱՎՏՈՄԵՔԵՆԱ ԳՆԵԼԻՍ

օգտակար խորհուրդներն ավելորդ չեն լինի: Թվում է՝ շատ հեշտ է, ավտոմեքենա ընտրելիս ուշադրություն դարձնել դրա տեխնիկական վարորդական հոգսերից, վիճակին եւ ընդունելի գնին: Իհարկե, կարելի է, որ մեքենան պարզապես

տոմեքենային անուն են տալիս: Իսկ բնավորությանը մեքենաները լինում են «տղա» կամ «աղջիկ», «աշխատավոր տղա», «աշխատավոր աղջիկ», VIP դասի... Կարելի է զգալ մեքենայի, այդ ժամանակ նա ձեզ ոչ միայն չի դավաճանի, այլև դժվարին պահին կօգնի:

ԹԵՎԱՎՈՐ ՄՏՔԵՐ

Թե անկեղծության ծով ես անսահման անմահ ես ծովի մարգարտի նման:
ՀՈՎՀԱՆՆԵՍ ՇԻՐԱԶ (1914-1984)
Հայ բանաստեղծ
Այն, ինչ հաճո չէ Աստծուն, չի կատարվի, ինչ էլ լինի:
ՇՈՐԱ ՌՈՒՄԵԼՎԵԼԻ (XII-XIII դդ.)
Վրաց բանաստեղծ

Ժամանակը տանում է ամեն ինչ, տարիների երկար շարանը կարող է փոխել էլ ամուսնը, ե՛լ արտաքինը, ե՛լ բնավորությունը, ե՛լ ճակատագիրը:
ՊԼԱՏՈՆ (մ.թ.ա.427-մ.թ.ա.347)
Հույն փիլիսոփա
Սկզբում սովորի՛ր բարի բարքեր, իսկ հետո՝ իմաստություն, քանի որ առանց առաջինների, դժ-

վար է սովորել վերջինը:
ՍԵՆԵԿԱ ԿՐՏՄԵՐ (մ.թ.ա. 4-65)
Հռոմեացի
փիլիսոփա
Ամոթը երբեմն արգելում է այն, ինչ չեն արգելում օրենքները:
Ս.ԳԵՎՈՐԳՅԱՆ «Վրաստանի» ընթերցող

* - Ո՛նց անցավ շաքար-կիրակին:
- Դե, ես ուզում էի կին գնալ, կինս՝ թատրոն:
- Սմմ... լա՛վն էր թատրոնը:
* - Դուք ընկեր ունե՞ք:
- Ո՛չ:
- Ո՛նց: Նման սիրուն աղջիկը ընկեր չունի՞:
- Ամուսինս չի թողնում:
* - Կներե՛ք, դուք այնքան նման եք իմ երրորդ կնոջը:
- Իսկպաե՞ս... Փաստորեն, դուք երեք անգամ ամուսնացել եք:
- Ո՛չ, երկու:
* - Ընկերս չի սիրում, երբ ես կարճ զգեստ եմ հագնում:
- Ո՛ր... էլ չես հագնում:
զալիս, փաթաթվում ես վերմակի մեջ ու... հեռակառավարման վահանակը մոռանում սեղանին:
* - Սա՛մ, բոլո՛ր հեքիաթներն են սկսվում «Լինում է, չի լինում» բառերով:
- Ո՛չ, երբեմն սկսվում են նաեւ. «Սիրելիս, ես աշխատանքի վայրում մի քիչ գործ ունեմ, կուշանամ»:
* - Կարոտում եմ նրան:
* - Զե՞ք ասի ձեր բաշը:
- Ո՛չ, չեմ ասի:
- Լավ գոնե սկզբի 3 թիվն ասեք:
* Զկա ավելի տհաճ բան, քան այն, երբ գնում ես խոհանոց, մի մեծ բրդուճ ես պատրաստում,

ՀԱՅԱՍՏԱՆ - ԱՐՑԱԽ. Փաստեր, իրադարձություններ

«ՎՐԱՍԱՆԻ», ԱՐՄԵՆՊՐԵՍԻ, ՊԱՆԱՐՄԵՆԻԱՆԻ ԵՎ ԿԱՎԱԶՊՐԵՍԻ ՆՅՈՒԹԵՐՈՎ

ԱՆՑԿԱՑՎԵՑ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅԱՆ ԽՈՐՀՐԴԻ ՆԻՍ

Նոյեմբերի 12-ին Հայաստանի նախագահ Սերժ Սարգսյանը հրավիրեց Ազգային անվտանգության խորհրդի նիստ:

Նիստում հանգամանորեն քննարկվել է ամփոփվել են ս.թ. սեպտեմբերի 3-6-ը համապետական մասշտաբով անցկացված «Շանթ-2015» ռազմավարական հրամանատարաշտաբային զորավարությունների արդյունքները: Զորավարության շտաբի պետի և տեղակալների զեկույցներից հետո, քննարկվել է ամփոփվել են կատարված աշխատանքները, Հայաստանի նախագահի կողմից տրվել են

համապատասխան հանձնարարականներ: Մինչ այդ, նիստի սկզբում նախագահ Սերժ Սարգսյանը հանդես է եկել ներածական խոսքով: «Մենք մնան զորավարություններ քիչ ծավալի ենք անցկացրել՝ 2008 և 2013 թվականներին, բայց այս անգամ զորավարություններն անցկացվեցին ողջ ծավալով և, անշուշտ, անմխաղեպ էին: Յուրաքանչյուր զորավարություն առնվազն երեք նպատակ

է հետապնդում՝ ստուգել, կատարելագործել և փորձ ձեռք բերել: Յուրաքանչյուր զորավարություն, անշուշտ, ունի նաև հատուկ նպատակներ, և գոնե նախնական եզրակացություններով՝ «Շանթ-2015» ռազմավարական հրամանատարաշտաբային զորավարությունն անցել է կազմակերպված ու հասել է իր նպատակներին»:

տարաշտաբային զորավարությունն անցել է կազմակերպված ու հասել է իր նպատակներին»:

ԸՆԴՊԾՎԵՑ ԴԱՇՆԱԿՅԱՅԻՆ ՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԴԻՆԱՄԻԿ ԶԱՐԳԱՅՈՒՄԸ

Նոյեմբերի 9-ին Հայաստանի նախագահ Սերժ Սարգսյանը հանդիպում ունեցավ աշխատանքային այցով Երևանում գտնվող Ռուսաստանի Դաշնության արտաքին գործերի նախարար Սերգեյ Լավրովի հետ:

Հայաստանի և Ռուսաստանի միջև հետևողականորեն զարգանում է համագործակցությունը տնտեսական, ռազմատեխնիկական և հումանիտար ոլորտներում:

Անդրադառնալով ԼՂ հիմնախնդրի կարգավորման բանակցային գործընթացին արտգործնախարար Սերգեյ Լավրովը ես մեկ անգամ ընդգծեց, որ հիմնախնդրի խաղաղ կարգավորումն այլընտրանք չունի:

Արտգործնախարար Սերգեյ Լավրովը Հայաստանի նախագահին փոխանցեց ՌԴ նախագահի ջերմ ողջույնները և ընդգծեց, որ Վ.Պուտինը հետևողական է հայռուսական բարձր մակարդակի պայմանավորվածությունները կյանքի կոչելու հարցում:

Հանդիպմանը գրուցակիցները մտքեր փոխանակեցին նաև միջազգային արդի խնդիրների ու մարտահրավերների շուրջ: Այցի շրջանակներում, տեղի ունեցավ նաև Հայաստանի արտաքին գործերի (ԱԳ) նախարար Էդվարդ Նալբանդյանի և ՌԴ ԱԳ նախարար Սերգեյ Լավրովի հանդիպումը:

ԴԵՄ ԵՆ ԲԱՆԱԿՑԱՅԻՆ ԶԵՎԱԶՓԻ ՓՈՓՈԽՄԱՆԸ

ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի համանախագահները սպառնիչ պատասխան են տվել Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտության լուծումը միջազգային այլ հարթակներ տեղափոխելու և բանակցային ճորձերի սահմանելու Ադրբեջանի նկրտումներին:

Համանախագահներ Ջեյմս Ուորիլքը (ԱՄՆ), Իգոր Պոպովը (ՌԴ) և Պիեր Անդրիուն (Ֆրանսիա) նոյեմբերի 12-ին տարածած հայտարարության մեջ հստակ նշում են, որ Մինսկի խմբի ձեռնարկում ձեռք բերված միջնորդական փորձը եզակի է: Այս ձեռնարկն ընդունելի է կողմերի համար և վայելում է ԵԱՀԿ անդամ պետությունների վստահությունը: «Նկատի ունենալով բանակցությունների զգայունությունը, ձեռնարկի փոխելու կամ զուգահեռ մեխանիզմներ ս-

տեղծելու փորձերը կարող են վնասել բանակցային գործընթացին և խանգարել կարգավորման հարցում գրանցված առաջընթացին: Միևնույն ժամանակ, մենք պատրաստ ենք համագործակցել բոլոր միջազգային կազմակերպություններին հետ, որոնք հետաքրքրված են հակամարտության արդար և կայուն կարգավորում գտնելու մեջ»,- նշել են համանախագահները:

Անդրադառնալով հակամարտության շփման գծում լարվածության աճին՝ համա-

նախագահները նշում են. «Համաձայն ենք, որ հակամարտությունը չափազանց երկար է տևել: Կողմերը պետք է ձեռնարկեն հակամարտության խաղաղ կարգավորման համար անհրաժեշտ բոլոր հրատապ միջոցառումները: Մենք համոզված ենք, որ բանակցված կարգավորման հասնելու համար, իրականացվող միջոցառումները պետք է հիմնված

լինեն կողմերի միջև համաձայնության վրա, ինչպես ընդգծել են Ֆրանսիայի, Ռուսաստանի և Սիառայալ Նահանգների նախագահները իրենց համատեղ հայտարարությունում, որին աջակցել է նաև միջազգային հանրությունը»:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԸ ԸՆԹԱՆՈՒՄ Է ԵՎՐԱՄԻՈՒԹՅԱՆ ՀԵՏ ՎԻՉԱՆԵՐԻ ԱԶԱՏԱԿԱՆԱՅՄԱՆ ՈՒՂԻՈՎ

Այս մասին Ազգային ժողովում Հայաստանի 2016թ. պետական բյուջեի նախագծի քննարկման ժամանակ ասաց Հայաստանի արտաքին գործերի փոխնախարար Կարեն Նազարյանը:

« Այս փնթն, խոսքը գնում է 2016թ. վիզաների ազատականացման համար համապատասխան գործողության ծրագրի իրականացմանը: Մենք սկզբում պետք է սկսենք այդ գործողության ծրագրի մշակումը, իրականացումը, ինչը կհանգեցնի Հայաստանի և Եվրամիության միջև վիզաների ազատականացման գործընթացին: Դա մենք,

այլ կերպ ասած, անվանում ենք վիզայի երկխոսություն»,- նշեց փոխնախարարը: Նա ընդգծեց, որ նոյեմբերի 4-ին Երևանում Հայաստան-ԵՄ համագործակցության կոմիտեի նիստի ընթացքում բարձրացրել է այն հարցը, որ 2014թ. ուժի մեջ են մտել ԵՄ-ի հետ «Վիզաների դյուրացման» և «Ռեադմիսիայի մասին» համաձայնագրերը, սակայն ՀՀ քաղաքացիները որոշակի

դժվարություններ են ունենում ԵՄ երկրներ գնալիս: «Մենք կոչ ենք արել ԵՄ մեր գործընկերներին առավել ուշադրություն դարձնել ու համակարգված աշխատել այս ուղղությամբ»,- ընդգծեց փոխնախարարը՝ հավելելով, որ իրենց աչքից չի վրիպում Հայաստանի քաղաքացիների բազմաթիվ դիտողությունները՝ կապված այդ խնդրի հետ:

լինեն կողմերի միջև համաձայնության վրա, ինչպես ընդգծել են Ֆրանսիայի, Ռուսաստանի և Սիառայալ Նահանգների նախագահները իրենց համատեղ հայտարարությունում, որին աջակցել է նաև միջազգային հանրությունը»:

ԿՆԵՐԿՐՎԵՆ ԹՎԱՅԻՆ ՀԵՌԱՐԶԱԿՄԱՆ ԿՑՈՐԴ ՍԱՐՔԵՐ

Հայաստանում անալոգայինից թվային հեռարձակման անցնելու համար, մոտ ժամանակներս կսկսվի Հայաստանի սոցիալապես անապահով ընտանիքներին հեռուստատեսային թվային ընդունիչ սարքերի բաշխումը:

Այդ մասին նոյեմբերի 12-ին ԵԱՀԿ Երևանյան գրասենյակի կողմից կազմակերպված համարային քննարկմանն ասաց Հայաստանի տրանսպորտի և կապի փոխնախարար Գագիկ Թադևոսյանը:

Նրա խոսքերով, թվային հեռարձակման անցնելուց հետո, ոչ մի հեռուստադիտող չի գրկվի հեռուստատեսային տեղեկատվություն ստանալու իր իրավունքից՝ հավելով, որ կառավարությունը կարելու է

նաև թվայնացման փուլում օրենսդրական փոփոխությունների անհրաժեշտությունը՝ փոփոխությունների գործընթացում կարելու է բոլոր շահագրգիռ կողմերի մասնակցությունը, հեռուստադիտարտարանքի սպառողի շահերի գերակայության խնդիրը:

դժվարություններ են ունենում ԵՄ երկրներ գնալիս: «Մենք կոչ ենք արել ԵՄ մեր գործընկերներին առավել ուշադրություն դարձնել ու համակարգված աշխատել այս ուղղությամբ»,- ընդգծեց փոխնախարարը՝ հավելելով, որ իրենց աչքից չի վրիպում Հայաստանի քաղաքացիների բազմաթիվ դիտողությունները՝ կապված այդ խնդրի հետ:

ԱՅՆ Է ԳՈՐԾԱԳՈՒԿՆԵՐԻ ԹԻՎԸ

Հայաստանում պաշտոնապես գրանցված գործազուրկների միջին ամսական թվաքանակը 2015թ. սեպտեմբերին կազմել է 74 հազար 575 մարդ և 2014թ. նույն ամսվա համեմատ աճել՝ 14,3-ով:

Հայաստանի Ազգային վիճակագրական ծառայության տվյալներով, այս տարվա սեպտեմբերի վերջի դրությամբ, պաշտոնապես գրանցված գործազուրկների թիվը կազմել է 74 հազար 908 մարդ, իսկ գործազրկության միջին տեղողությունը՝ 24,3 ամիս. ընդ որում, նրանց թվում 52 հազար 596-ը կին են, որոնց գործազրկության միջին տեղողությունը կազմել է 25,3 ամիս, իսկ 22 հազար 312-ը տղամարդ գործազրկության 21,9 ամիս տեղողությամբ:

ԿԱՌԱՎԱՐՎԱՆ ՕԳԵՈՒԹՅՈՒՆ՝ ՏՈՒՄՅԻ ԱՎՏՈՎԱՐՔԻ ԶՈՇԵՐԻ ԸՆՏՆԵՐԵՐԻՆ

Տուլայում հայկական ավտոբուսի վթարի հետևանքով մահացածների ընտանիքներին կառավարությունը մեկ միլիոն դրամից ավելի գումար կտրամադրի:

Ինչպես նշեց Հայաստանի տրանսպորտի և կապի նախարար Գագիկ Բեգլարյանը. «Մահացածների ընտանիքներից յուրաքանչյուրը կստանա մեկ միլիոն հինգ հարյուր հազար դրամ, 700 հազարական դրամ բուժվող տուժվածները, իսկ մնացածները՝ 500 հազարական դրամ»: Նրա խոսքերով, մնացած ծախսերը եւս տեղափոխություն, թաղման արարողություն և այլն, կառավարությունը վերցրել է իր վրա:

ԱՄՔ ԲԵՐԵՍՈՒՄԱԳՐՈՒՄՆԵՐԻ ՇՎԱՐՈՒՄ

Ինչպես տեղեկացրել է Հայաստանի Ազգային վիճակագրական ծառայությունը, այս տարվա հունվար-սեպտեմբերին, նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ, Հայաստանում բեռնափոխադրումների 0,5 տոկոս աճը՝ մինչև 7 մլն 536,9 հազար տոննա, պայմանավորվել է ավտոմոբիլային տրանսպորտով բեռնափոխադրումների ծավալի 12,1 տոկոս մեծացմամբ (4 մլն 562,7 հազար տոննա):

ԵՎԱԳԵԼ ԵՆ ՄԱՅԱՑՈՒԹՅԱՆ ԳԵՊԵՐԸ

Հայաստանում 2014թ. 0-14 տարեկանների շրջանում գրանցվել է հիվանդանոցային մահացության վերջին 13-14 տարվա ընթացքում ամենացածր ցուցանիշը՝ 0,5 տոկոս (հաշվարկվում է հիվանդանոցից դուրս գրվող 100 դեպքի հաշվարկով): Ինչպես տեղեկացրին Հայաստանի առողջապահության նախարարությունից, 2002 թվականի համեմատությամբ, այս ցուցանիշը նվազել է 3,6 անգամ, իսկ վերջին 5 տարում կրկնակի:

2000թ. և 2001թ. թվականներին տարիքային այդ խմբում հիվանդանոցային մահացությունը կազմել է 1,9%: Ուշագրավ է, 2002-2004թթ. ընթացքում տարեցտարի թե՛ այս ցուցանիշը, թե՛ նույն տարիքային խմբում հիվանդանոցային մահացության բացարձակ թվերը սահուն կերպով իջել են և որեւէ ժամանակահատվածում չեն գերազանցել նախորդ տարիների ցուցանիշները:

ՄԱՅԱՑԵԼ Է ԹԱՏԵՐԱԳԵՏ ԼԵՎՈՆ ՄՈՒՅԱՖՅԱՆԸ

Կյանքի 61-րդ տարում մահացել է թատերագետ, գրող Լեւոն Մուրաֆյանը: Նրա դին հայտնաբերել են Երևանի կենտրոնում Ջաքյան փողոցի հյուրանոցներից մեկում:

Լեւոն Մուրաֆյանը աշխատել է հայաստանյան տարբեր թատրոններում: Հայաստանի արվեստի վարչակազմի գործիչ էր: Անցնելով մահից մի օր առաջ Լ.Մուրաֆյանը ներկա էր Թբիլիսիի Պ.Ադամյանի անվան պերսիական թատրոնի «Սովորական պարություն» ներկայացման առաջնախաղին:

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ

ԱՌԱՋՆԱԽԱՂ

ՆՈՅԵՄԲԵՐ

14.11.2015. Հիշատակ Սուրբ Անդրեաս եւ Սուրբ Փիլիպոս առաքյալների

15.11.2015. Բարեկենդան Հիսնակաց Պահոց

Հիսնակը հիսնօրյա Պահոցի շրջան է, որը նախորդում է Աստվածափայտության տոնին: Հիսնակաց Բարեկենդանը 7 օրերի շարժականությամբ նշվում է նոյեմբերի 15-ից մինչեւ 21-ը, այս տարի՝ նոյեմբերի 15-ին:

21.11.2015. Տոն երեքամյա Ար. Աստվածածնի տաճարի ընծայման

23.11.2015. Ար. Գուրգեն եւ Վասիլուհի կույսերի հիշատակությամբ օր

ՈՂԲԵՐՈՒԹՅԱՆ ԿԱՏԱՎԵՐՈՒԹՅՈՒՆ, ՈՐԻ ՇԵՐՈՍԵՐԸ ՈՉ ՄԻԱՅՆ ՄԱՐԴԻԿ ԵՆ...

Նոյեմբերի 9-ին, մայրաքաղաքի Շոթա Ռուսթավելու անվան ազգային ակադեմիական թատրոնի բեմում տեղի ունեցավ Թբիլիսիի Պ.Ադամյանի անվան պետական հայկական դրամատիկական թատրոնը «Սովորական պատմություն» ներկայացման առաջնախաղը: Ներկայացման բեմականացումն իրականացրել է թատրոնի գեղարվեստական ղեկավար Արմեն Բայանդուրյանը:

գույզին՝ երեխան ծնվում է: Սեր եւ ընտանիք, ծնունդ եւ մահ, հանդերձյալ ու անդր-

շիրինյան կյանք, մարդկային անբիցիաներ, դաժանություն եւ ինքնազոհաբերում... իրողություններն այստեղ բացահայտվում են պիեսի հեղինակի եւ բեմադրիչ ռեժիսորի փոխհամագործակցության շնորհիվ գտնված անսովոր լուծումով: Այս դեպքում կենդանական աշխարհի անաղարտ ընկալումներով:

Պիեսը հանդիսատեսին ստիպեց մեկ անգամ էլ խորհել կյանքի եւ մահ գարդը հանդիսացող Մարդ-էակի կյանքային սկզբունքների եւ նրա կյանքում ունենալիք առաքելության մասին:

Դերակատարներ Նանո Պողոսյանի (Խոզ), Անեժանա Յաղուբովայի (Կով), Գլորիա Գեղորգյանի (Չի), Նարեկ Բայանդուրյանի (Աբր), Ալինա Ստեփանովայի (աղջիկ), Գագիկ Մելքունյանի (Ջայր), Քրիստինե Միրզոյանի (Մայր), Էդուարդ

Մուրադյանի (Շուն), Արամ Միքայելյանի (տղա), Արթուր Գասպարյանի (հարեւան) համոզիչ մարմնավորումների շնորհիվ, ներկայացումը դիտվեց հետաքրքրությամբ:

Ներկայացումը ջերմորեն ընդունվեց հանդիսատեսի կողմից, ինչի վկայությունը շնորհակալական ծաղիկներն ու ջերմ ծափահարություններն էին:

Պիեսի հեղինակ, կիսեցի երիտասարդ դրամատուրգ Մա-

րիա Լադոն Գեղա եր պրեմիերային, եւ հանդիսատեսը ջերմորեն ողջունեց նրան:

Նկարչական, երաժշտական ու զգեստների ձեւավորումները կատարել են Մալխազ Իոբաշվիլին, Վալերի Ամիրադյանը, Թամարա Աղաջանովան, Պարերը բեմականացրել է Նինա Կերվալիշվիլին: Պիեսի թարգմանությունը իրականացրել է Աննա Պեչենեսկայան:

ՋՈՒՆԵՏԱ ԲԱՂԱՅԱՆ

Լուսանկարները՝ ՄԱՅԱ ԴԵԻՍԱՁԵԻ

ԳՐՈՂՈՒՄ Ե ԶՅՈՒՆԱԲՈՒԲՈ

ԳԱԳԻԿ ԿԱՐՍԵՆԱՆ. «ՄԱՔՐՄԱՆ ԱՆԽԱՏԱՆՔՆԵՐԸ ԱՆՉ ԵՆ ԿԱՅՎՈՒՄ ՀՈՒՐՉՕՐՅԱ ՌԵԺԻՍՈՎ»

Նոյեմբերի 11-12-ին ձմարուբերը լուրջ հիմնախնդիրներ առաջացրին Արեւմտյան եւ Հարավային Վրաստանի բնակիչների համար: Մասնավորապես, կտրուկ ցրտի ու ձյան պատճառով սառցակալվել էր Նինոծմինդա-ժամովական ճանապարհը: Վրաստանի ճանապարհային ոստիկանությունը չի թուլատրում երթևեկել Նինոծմինդա-Շալկա-Թբիլիսի ճանապարհով, քանի որ Մանգլիսի-Շալկա-Նինոծմինդա ճանապարհի Նարդեան-Ռոդինովկա (Փարվանա) ճանապարհահատվածը անանցանելի է, եւ վտանգ կա, որ մեքենաները ճանապարհին կմնան:

Ի ն չ - դատար մեքենա, ճանապարհին մնացած պես հեռախոսով տեղեկացրեց Նի-ոծմինդայի մուրաթը 40 մարդու հասցրինք Ռոդինովկա, որտեղ ստեղծել էին տաքացման եւ բժշկական կետեր: Մինչեւ Գորելովկա գյուղ ավազ եւ աղ է փռվել: Այդ աշխատանքների իրականացմանը մեծ օգնություն ցուցաբերեց մեր շրջանից Վրաստանի խորհրդարանի մեծամասնական պատգամավոր Հենզել Սկոյանը: Ճանապարհների աշխատող տեխնիկական գործում է նրա կողմից տրամադրված վառելանյութով:

Ներկա դրությամբ էլ մաքրման աշխատանքները Նինոծմինդա-Շալկա ճանապարհահատվածում շարունակվում են: Միջո-

ջանային մյուս ճանապարհներում դրությունը բարվոք է»,- հեռախոսազրույցի ընթացքում հայտարարեց Գագիկ Կարսյանը:

Ինչպես տեղեկացրել է Վրաստանի տարածաշրջանների զարգացման եւ ենթակառուցվածքի նախարարության ավտոմոբիլային ճանապարհների դեպարտամենտը հորդառատ անձրեւները հեղեղել են ճանապարհներն ու շենքերի առաջին հարկերը Սամտրեդիայում եւ Քութայիսիում, Չխարա գետի վարարման պատճառով, երթևեկությունը կաթվածահար վիճակում էր Ձեստափոնի-Քութայիսի ավտոմայրուղին, ուժգին քամին ծառեր էր տապալել Բաթումի, Քո-

բուլեթի եւ Ուրեկի ավիամերձ քաղաքներում: Ավտոմոբիլային երթևեկությունը դժվարացել էր նաեւ Ղազբեգիում. Ռուսաստանի հետ սահմանում «Լարսի» հսկիչ-անցակետի մոտ: Վրաստանի ՆԳՆ արտակարգ իրավիճակների դեպարտամենտից ստացված տեղեկատվության համաձայն, «Ստեփանծմինդա-Լարս» ավտոճանապարհը փակ է բոլոր տեսակի տրանսպորտային միջոցների համար:

Վրաստանի արեւմտյան մասում շուրջ 80 հազար ընտանիք նոյեմբերի լույս 12-ի գիշերը մնացել էին առանց էլեկտրականության:

միջոցառվածների վարչության նախագահ Գագիկ Կարսյանը, նոյեմբերի 11-12-ի ձմարուբը, փաստորեն, մեկուսացրեց շրջանի առանձին բնակավայրերը: «Օրուգիշերովա ռեժիմով աշխատանքներ են իրականացնում ճանապարհներին: Չնակուտակումներից գիշերով դուրս բերեցինք մի քանի մար-

Table with 6 columns and 10 rows containing numbers 1 through 56, used for a lottery or game.

Advertisement for 'VRASTAN' (ՎՐԱՍՏԱՆ) featuring a grid of numbers and text describing services and contact information.

Footer section with contact information for 'VRASTAN' (ՎՐԱՍՏԱՆ) in Tbilisi, Georgia, including phone numbers and website.